

1.12. КОМПЛЕКСНЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ З МОЛОДІЖНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА: СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ

COMPREHENSIVE COUNSELLING ON YOUTH ENTREPRENEURSHIP: SOCIO-ECONOMIC ASPECTS

Наталія Ваніна

кандидат економічних наук, доцент,
науковий співробітник лабораторії
професійної кар'єри
Інституту професійної освіти
НАПН України,
<https://orcid.org/0000-0001-8310-5139>
nvanina.science@gmail.com

Natalia Vanina

Candidate of Economic Sciences, Associate
Professor, Researcher at the Professional
Career Laboratory of the Institute of
Vocational Education of the
NAES of Ukraine,
<https://orcid.org/0000-0001-8310-5139>
nvanina.science@gmail.com

Розглянуто необхідність створення системи консультування з молодіжного підприємництва у закладах П(ПТ)О в парадигмі соціально-економічного розвитку із акцентом на перехід до багаторівневої системи консультування. Зроблено аналіз переваг такого консультування із можливістю вибору програм надання консультаційних послуг. Запропоновано застосування в закладах П(ПТ)О диверсифікацію консультування для створення комплексного підходу до підготовки фахівців.

The considers the need to create a system of counseling on youth entrepreneurship in VET institutions in the paradigm of socio-economic development with an emphasis on the transition to a multi-level counseling system. The advantages of such counseling with the possibility of choosing programs for providing counseling services are analyzed. It is proposed to apply the diversification of counseling in VET institutions to create an integrated approach to training specialists.

Ключові слова: комплексне консультування, молодіжне підприємництво, соціально-економічний розвиток, багаторівнева диверсифікація, система.

Keywords: comprehensive counseling, youth entrepreneurship, socio-economic development, multi-level system, diversification.

Трансформаційні соціально-економічні процеси, глибокі економічні та політичні перетворення спровоковані повномасштабною війною, що відбуваються в українському суспільстві, впливають на підготовку української молоді до підприємництва. В сучасних умовах зростання рівня безробіття серед молоді майбутній кваліфікований робітник має бути здатним не лише до виконання визначених професійними та освітніми стандартами функцій як найманий

працівник державного чи приватного підприємства, але й бути готовим до самозайнятості шляхом відкриття й ведення власної справи.²¹³

Це вимагає від закладів П(ПТ)О створення системи консультування з молодіжного підприємництва з акцентом на розвиток навичок, які сприяють підприємницькому мисленню та управлінню бізнесом, адаптації навчальних програм та курсів, що враховують новітні вимоги ринку праці та тенденції підприємницької діяльності. Зміна економічного курсу України в бік інноваційного шляху розвитку після закінчення війни вимагає від педагогічних кадрів переходу на багаторівневу систему консультування майбутніх фахівців з молодіжного підприємництва.

Становлення та розвиток молодіжного підприємництва є складним соціально-економічним явищем, зумовленим докорінними змінами, що відбуваються у сфері соціокультурних відносин. Трансформація останніх впливає на основні сторони соціальної життєдіяльності людей: етичні та моральні норми, матеріальні та духовні цінності, норми економічної та соціальної поведінки, менталітет, звичаї, психологію.²¹⁴

Орієнтація на підвищення ефективності економіки передбачає якісні зміни, структурні перетворення, нові підходи до формування та розвитку консультування на основі державних стандартів, на організаційно-економічному механізмі надання консультативної допомоги, що змінюють відносини власності та посилює конкуренцію, яка є важливим чинником розвитку соціально-економічних систем різного рівня і одночасно важливим чинником розвитку малого бізнесу. Чим більше розвивається в країні бізнес, тим більше він потребує консультантів. Особливо це стосується нашої країни, в якій співіснують надлишок підприємницької креативності та умінь. Отже, в ситуації, що склалася, підприємці потребують сторонньої допомоги, незаангажованої і об'єктивної для компенсації недостатньої кваліфікації власних фахівців.²¹⁵

Організація роботи Центрів кар'єри, бізнес-центрів та інших структурних підрозділів для організації консультування з молодіжного підприємництва є дуже важливим стимулом підвищення педагогічної

---

²¹³ Базиль, Л. О., Байдулін, В. Б., Гриценко, І. А., Єршова, Л. М., Орлов, В. Ф., Савченко, М. О., & Теловата, М. Т. (2022). *Молодіжне підприємництво в умовах воєнного стану: практичний порадник*. ІПО НАПН України. <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/735025>

²¹⁴ Ваніна, Н. М. (2023). Соціально-економічні передумови консультування з питань молодіжного підприємництва в закладах професійної (професійно-технічної) освіти у період воєнного стану та повоєнного відновлення економіки України. *Наукові записки Малої академії наук України*, 2, 21–28. <http://jnas.nbu.gov.ua/article/UJRN-0001466300>

²¹⁵ Лученко, В. (2004). Ефективність бізнес-консультування залежить і від замовника. *ZN.UA*. https://zn.ua/ukr/business/efektivnist_biznes-konsultuvannya_zalezhit_i_vid_zamovnika.html

майстерності педагогів та їх підготовки до здійснення консультаційної діяльності.²¹⁶ Формування та розвиток консультування молодіжного підприємництва в таких Центрах потрібно розглядати як необхідну умову, як основний засіб для створення успішної екосистеми, яка підтримує молодих підприємців у їхньому професійному зростанні, сприяє розвитку інноваційних ідей та бізнес-моделей, а також забезпечує конкурентоспроможність фінансово-економічних інститутів України на світовому ринку.

Багаторівневе консультування майбутніх фахівців має кілька ключових переваг.

По-перше, цей підхід дозволяє створити гнучку і адаптивну систему підтримки, яка враховує індивідуальні потреби і рівень підготовки кожного студента. Зокрема, на першому рівні можуть бути забезпечені загальні поради та орієнтація, на другому – більш спеціалізоване консультування з фокусом на конкретні професійні навички і кар'єрні перспективи, а на третьому – індивідуальна підтримка і наставництво з акцентом на особистісний розвиток і цілісну кар'єрну стратегію.

По-друге, багаторівневе консультування дозволяє створити комплексний підхід до професійного розвитку, який включає як загальні освітні ресурси, так і спеціалізовану підтримку, що допомагає студентам краще орієнтуватися в своїй сфері діяльності. Це забезпечує можливість для глибшого розуміння ринку праці, актуальних вимог і можливостей, а також дозволяє адаптуватися до змін у професійних тенденціях.

По-третє, такий підхід може сприяти формуванню мережі професійних контактів і взаємодії між студентами, викладачами та фахівцями з галузі. Це може стати важливим ресурсом для отримання актуальної інформації, порад і можливостей для стажувань чи працевлаштування.

Загалом, багаторівневе консультування розширює можливості вибору різних програм надання консультаційних послуг, повнішому мотиваційному забезпеченню, подоланню «примусового» консультування і відповідно більш раціональному заповненню соціальних ніш. Молоді підприємці значною мірою орієнтовані на сучасний ринок, а самі консультаційні центри формують свої програми залежно від рівня зайнятості та рівня пропозиції, максимальною мірою наближаючи рівень консультаційних послуг до відповідних

²¹⁶ Базиль, Л. А., Байдулін, В. Б., Гриценко, І. А., Єршова, Л. М., Орлов, В. Ф., Савченко, М. О., Теловата, М. Т., & Тітова, О. А. (2022). *Підготовка майбутніх кваліфікованих робітників до молодіжного підприємництва*: довідник. ІПО НАПН України. <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/733742>

міжнародних професійних стандартів і готовності майбутніх фахівців до реальних викликів на ринку праці.

До стратегічних проблем консультування з молодіжного підприємництва на сучасному етапі належить структурна перебудова цього процесу. Вважаємо, що структурна перебудова це суттєвий внутрішній ресурс закладу П(ПТ)О і водночас чинник розвитку консультування майбутніх фахівців з молодіжного підприємництва, яка забезпечує гнучкість і адаптивність навчальних програм до вимог ринку праці, що швидко змінюються, сприяє інноваційним підходам у навчанні та підтримує ефективну інтеграцію нових технологій і методик у процес підготовки фахівців.

Не можна не погодитись з М. Міцою, який зазначає що, діяльність підприємств малого підприємництва переважно орієнтується на задоволення потреб місцевого населення регіонів країни, розвиток регіону, більшою мірою на вирішення соціально-економічних проблем міст, невеликих селищ і сіл. Це підвищує не тільки економічну, але й соціальну значимість малого бізнесу.²¹⁷ З одного боку, в результаті активної адаптаційної діяльності бізнес-консультантів, намітилися і розвиваються позитивні тенденції: формується нова законодавча база, відбувається перерозподіл управлінських функцій, виникають елементи багатоканального фінансування, оновлюється зміст програм для консультантів. З іншого боку, окреслилася, і дедалі більше загострюється низка проблем, до яких, у першу чергу, можна віднести непристосованість більшості консультантів з молодіжного підприємництва до сучасних викликів ринку, зокрема швидких змін технологій та потреб молодих підприємців у гнучкості та інноваціях. Це призводить до недостатньої підтримки з їхнього боку, що ускладнює реалізацію ідей молодими підприємцями та знижує їхні шанси на успіх у конкурентному середовищі.

Сучасний ринок формує прагматичний попит на ті чи інші консультаційні послуги. Практика країн Заходу виробила інструмент протистояння об'єктивних цінностей панівному ринковому середовищу. Цим інструментом є соціально-орієнтований маркетинг сфери консультаційних послуг, який передбачає, що головне завдання консультанта – визначати шляхи оптимального задоволення потреб та інтересів клієнтів, пристосовувати соціально-економічні інститути до того, щоб повномасштабно задовольняти їх. У цих умовах

²¹⁷ Міца, В. В. (2018). Місце і роль малого підприємництва в соціально-економічному розвитку регіону. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*, 3, 137–142. http://nbuv.gov.ua/UJRN/drep_2018_3_22

економічний потенціал консультування з молодіжного підприємництва може бути збільшений лише за рахунок розумного поєднання зовнішніх і внутрішніх ресурсів. До числа зовнішніх можна віднести доступ до фінансування через гранти, інвестиційні фонди та державні програми підтримки молодіжного бізнесу.

Також важливими є партнерські зв'язки із закладами освіти, бізнес-інкубаторами, бізнес-центрами та організаціями, які можуть надати додаткові знання, технології та мережі контактів. Залучення експертів з інших галузей, міжнародний досвід та інноваційні підходи також можуть суттєво підвищити ефективність консультування. До внутрішніх – експертний досвід консультантів, їхні знання про специфіку молодіжного підприємництва, а також здатність адаптувати методики навчання відповідно до потреб клієнтів. Важливими також є комунікаційні навички, готовність до співпраці з молодими підприємцями та здатність формувати підтримуюче середовище, яке сприяє обміну ідеями та досвідом.

Переважна більшість Центрів функціонують як позаштатні на громадсько-волонтерських засадах, користуються придбаними за бюджетні кошти матеріальними ресурсами і діяльність їх забезпечують штатні працівники закладів освіти.²¹⁸ Тобто керівництво закладу освіти може оцінити доцільність потрочених на консультування здобувачів професійної освіти з молодіжного підприємництва коштів, а також правильність і соціально-економічну ефективність їх використання. Одним із методів підвищення стійкості діяльності Центрів закладів П(ПТ)О, що проводять консультування з молодіжного підприємництва, є диверсифікація цих послуг.

Важливу роль у диверсифікації консультативної діяльності відіграла Всесвітня конференція консультантів з управління, що відбулася у травні 1987 р. в Парижі. У ній взяли участь консультанти з 231 консалтингової фірми із Великобританії, США, Аргентини, Австралії, Бельгії, Бразилії, Голландії, Данії, Канади, Китаю, ФРН, Фінляндії, Франції, Ісландії, Індії, Ірландії, Італії, Японії, Монако, Норвегії, Португалії, Іспанії, Швеції, Швейцарії та Філіппін. Ця конференція відкрила нову еру розвитку консультування. У більшості випадків консультанти охоплюють весь спектр завдань, наданих клієнтами та допомагають в усуненні всіх можливих проблем з

²¹⁸ Базиль, Л. А., Байдулін, В. Б., Гриценко, І. А., Єршова, Л. М., Орлов, В. Ф., Савченко, М. О., Теловата, М. Т., & Тітова, О. А. (2022). *Підготовка майбутніх кваліфікованих робітників до молодіжного підприємництва*: довідник. ІПО НАПН України. <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/733742>

оптимізації бізнес-процесів, організаційної трансформації, стратегічного управління та планування тощо.²¹⁹

На початку 1980-х рр. у поняття консультування вміщувало лише принципи, що стосувалися професійних характеристик консультаційних послуг, але під впливом часу і багатьох факторів, в умовах постійної диверсифікації ринку консультаційних послуг воно трансформувалося доповнюючись новими значеннями і почало набувати значно ширшого змісту.

Узагальнюючи різні підходи науковців до поняття «консультування», автором запропоновано наступне визначення: це вид діяльності з надання висококваліфікованих науково-практичних послуг, щодо вирішення економічних, фінансових, правових, соціальних, політичних, екологічних та інших проблем у різних сферах бізнесу, які стосуються екзогенних і ендогенних сторін діяльності об'єкта, що стає основним джерелом його конкурентної переваги.

На наш погляд, диверсифікацією консультування з молодіжного підприємництва можна вважати процесом розширення та урізноманітнення спектра консультаційних послуг, спрямованих на підтримку молодих підприємців. Цей підхід включає надання різних типів консультацій, які охоплюють різноманітні аспекти бізнесу, починаючи від створення стартапів і фінансового планування, до маркетингових стратегій, правових аспектів і цифрових технологій. Диверсифікація консультування означає, що в програму підготовки консультантів має включатися підготовка за спеціалізаціями, які відповідають сучасним вимогам та потребам молодих підприємців і може включати такі напрямки, як:

- фінансове консультування: навчання основам фінансового управління, складання бізнес-планів, залучення інвестицій та управління бюджетом;

- маркетинг та продажі: розвиток навичок у сфері цифрового маркетингу, використання соціальних мереж для просування продуктів, а також стратегії залучення клієнтів;

- технологічні інновації: поглиблене вивчення нових технологій, які можуть бути застосовані у бізнесі, таких як електронна комерція, автоматизація процесів та використання аналітики даних;

- управління проектами: підготовка молодих підприємців до планування, реалізації та оцінки проектів, включаючи методології

²¹⁹ Кленін, О. В., & Білопольський, М. Г. (2017). Стратегічний консалтинг в системі управління розвитком підприємства: ретроспектива та перспективи. *Вісник економічної науки України*, 1, 134–165. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Venu_2017_1_27

Agile, Scrum, Lean, кожна методологія має свої переваги, які охарактеризовано в табл. 1.7.

Таблиця 1.7

Характеристика методологій управління проєктами

<i>Методологія</i>	<i>Переваги</i>
Agile ²²⁰	дозволяє бізнесу гнучко реагувати на зміни та швидко коригувати бізнес-стратегію на основі зворотного зв'язку від клієнтів або ринкових умов. Для молодих підприємців, які працюють у динамічному середовищі, цей підхід допомагає швидко тестувати нові ідеї, проводити пілотні проєкти та швидко вносити зміни, знижуючи ризики та покращуючи кінцевий продукт;
Scrum ²²¹	допомагає структурувати процес розробки та реалізації ідей, розбиваючи їх на короткі цикли (спринти), що дозволяє досягати конкретних результатів за короткий період часу. Основні переваги застосування Scrum у молодіжному підприємстві: швидкий зворотний зв'язок, гнучкість і адаптивність, фокус на результат, командна взаємодія, прозорість та контроль;
Lean ²²²	спрямована на усунення всіх видів марнотратства, включаючи зайві процеси, витрати часу та фінансові витрати. Для молодіжного підприємства це особливо важливо, оскільки початківці часто обмежені в ресурсах та прагнуть максимально ефективно реалізувати свої бізнес-ідеї.

Джерело: авторська розробка.

Ці методології дозволяють підприємцям швидко адаптуватися до змін на ринку, мінімізувати витрати та максимально використовувати обмежені ресурси. Впровадження Lean та Agile у молодіжному підприємстві також сприяє розвитку командної роботи та ефективній взаємодії з клієнтами, що є ключовими факторами для успішного розвитку стартапів. Оскільки молоді підприємці часто працюють в умовах невизначеності та швидких змін, ці методології допомагають їм зосереджуватися на тому, що дійсно має значення, і швидко рухатися вперед до досягнення своїх цілей. Упровадження Scrum у молодіжному підприємстві може значно підвищити

²²⁰ Боруца, Я. (2017). Методологія Agile. Матір драконів або всіх гнучких методологій. *Worksection*. <https://worksection.com/ua/blog/agile.html>

²²¹ Ziarnand, A. (2023). Що таке методологія Scrum і коли варто її використовувати. *SoftServe*. <https://career.softserveinc.com/uk-ua/stories/what-is-scrum-methodology>

²²² UCU Business School. (2021). Як LEAN-методологія допомагає бізнесу в умовах ощадливості? *UCU BUSINESS SCHOOL*. <https://lvbs.com.ua/news/yak-lean-metodologiya-dopomagaye-biznesu-v-umovah-oshhadlyvosti/>

ефективність управління проєктами, скоротити час на розробку продукту, підвищити гнучкість та адаптивність бізнесу, а також сприяти швидкому зростанню та розвитку стартапу:²²³

– екологічна та соціальна відповідальність: формування розуміння важливості сталого розвитку, екологічного підприємництва та соціального впливу бізнесу;

– міжнародна торгівля: ознайомлення з основами експорту та імпорту, юридичними аспектами міжнародної торгівлі та культурними особливостями ведення бізнесу в різних країнах;

– нетворкінг та бізнес-мережі: розвиток навичок для створення та підтримки ділових контактів, участі у бізнес-інкубаторах та стартап-акселераторах.

Об'єднання цих спеціалізацій у програму підготовки консультування дозволить молодим підприємцям отримати всебічну підтримку та знання, необхідні для успішного розвитку їх бізнес-ідей. Це також сприятиме формуванню конкурентоспроможного середовища для молодіжного підприємництва, де нові ідеї можуть бути реалізовані з максимальним ефектом. Крім того, важливим елементом є підтримка молодих підприємців у розвитку їхніх ідей та проєктів. Консультанти повинні навчитися використовувати методи коучингу та менторства, щоб сприяти креативному мисленню та розвитку навичок вирішення проблем.

Також можна запровадити тренінги з роботи в команді, що дозволить молодим підприємцям ефективно співпрацювати з однодумцями та реалізовувати спільні проєкти. Необхідно також враховувати соціальний аспект підприємництва. Програми можуть акцентувати увагу на розвитку соціально відповідального бізнесу, що сприятиме формуванню підприємців, орієнтованих на позитивний вплив на суспільство.

Диверсифікація консультування також означає розробку нових концепцій консультування з молодіжного підприємництва, які враховують специфічні потреби та виклики, з якими стикається молодь у процесі запуску та розвитку бізнесу. Для цього молодим підприємцям потрібна якісна підтримка, яка виходить за межі традиційного консультування. У табл. 1.8 наведені концепції запропоновані автором, які можуть активно впроваджуватися в систему підтримки молодіжного підприємництва у діяльності Центрів закладів П(ПТ)О.

²²³ BizMag Ukraine. (2023). Стартап-акселератори: як розігнати стартап в Україні. *Bizmag*. <https://bizmag.com.ua/startap-akseleratoriy/>

Таблиця 1.8

Концепції консультування з молодіжного підприємництва

Концепція	Характеристика
Консультування на основі менторства	Замість класичних форм консультування, де акцент робиться на теоретичній підготовці, нова концепція консультування молодих підприємців базується на менторстві. Менторство передбачає довгострокові, індивідуалізовані відносини між досвідченим підприємцем або експертом та молодим бізнесменом. ²²⁴ Ментори надають практичні поради, допомагають уникнути типових помилок і сприяють розширенню мережі контактів, що є особливо важливим для стартапів.
Інтеграція цифрових технологій	Молоді підприємці активно використовують цифрові інструменти у своєму бізнесі. Відповідно, консультування повинно враховувати це і надавати підтримку у впровадженні новітніх технологій у бізнес-процеси. Це включає: навчання роботі з великими даними (Big Data) для аналізу ринків; впровадження технологій штучного інтелекту для автоматизації процесів; використання цифрових маркетингових інструментів для збільшення впізнаваності бренду; допомога в розвитку електронної комерції та налаштуванні онлайн-продажів. Консультанти також надають підтримку у виборі технологічних рішень для автоматизації бізнесу, що дозволяє молодим підприємцям ефективно управляти часом і ресурсами.
Глобалізація та міжнародні ринки	Нова концепція консультування з молодіжного підприємництва враховує глобальні тренди та можливості для виходу на міжнародні ринки. Молоді підприємці мають бути готові працювати в умовах глобальної конкуренції, а тому необхідно навчати їх розуміти специфіку ведення бізнесу в різних країнах, особливості міжнародного маркетингу, логістики та правових аспектів. Консультації на міжнародну тематику включають питання експорту, імпорту, глобальних стандартів якості, управління ланцюгами постачання, а також культурні та комунікаційні відмінності, що є критичними для успішної співпраці з іноземними партнерами.

²²⁴ Hurma. (2019). Менторство і внутрішнє навчання: основа професійного зростання команди. Hurma. <https://hurma.work/blog/mentorstvo-i-vnutrishnye-navchannya-osnova-profesijnogo-zrostannya-komandi/>

Продовження табл. 1.8

Концепція	Характеристика
Інклюзивне підприємництво	Сучасне консультування з молодіжного підприємництва має також фокусуватися на інклюзивності, залучаючи різноманітні соціальні групи, зокрема жінок, молодь з обмеженими можливостями та представників меншин. Інклюзивне консультування пропонує підтримку в створенні бізнес-моделей, що враховують потреби різних соціальних груп та сприяють вирішенню соціальних проблем через підприємницьку діяльність. Цей підхід також передбачає розвиток соціального підприємництва, де молоді підприємці не лише прагнуть до отримання прибутку, але й мають на меті вирішення важливих соціальних та екологічних викликів.
Сталий розвиток та еко-підприємництво	В умовах зростаючої уваги до проблем зміни клімату, сталий розвиток стає важливою частиною консультування молодих підприємців. Концепція еко-підприємництва фокусується на тому, щоб молоді бізнесмени розробляли екологічно стійкі рішення та впроваджували практики, які зменшують негативний вплив на довкілля. Консультанти допомагають молодим підприємцям розробляти бізнес-моделі, які базуються на принципах сталого розвитку, враховуючи екологічні та соціальні наслідки їхньої діяльності. Це також включає навчання у сфері «зеленої» економіки, циркулярних бізнес-моделей та енергоефективних технологій.
Акселераційні програми та стартап-інкубатори	Нова концепція консультування з молодіжного підприємництва передбачає тісну співпрацю з акселераторами та бізнес-інкубаторами. Ці програми пропонують не лише навчання, а й практичну допомогу у розвитку бізнесу, надають ресурси, менторів та можливості для залучення інвестицій. Акселератори зазвичай зосереджені на швидкому зростанні стартапів, пропонуючи інтенсивні програми підтримки для молодих підприємців.
Краудфандинг ²²⁵	Молоді підприємці вчаться використовувати платформи для залучення колективних інвестицій від широкого кола людей, що не тільки забезпечує фінансову підтримку, але й допомагає залучати нових клієнтів та створювати спільноти навколо бізнесу.

Джерело: авторська розробка.

²²⁵ Воробей, В., Кобринович, М., Кривецька, Л., Гудз, Н., Кравченко, М., Лісний, І., Гуцол, О., & Крижанівський, В. (2020). *Проект «Фінансування креативних індустрій»*. PPV Knowledge Networks.

https://www.ppv.net.ua/uploads/work_attachments/Finance_for_Creative_Industries_PPV_2020__UA.pdf

Нові концепції консультування з молодіжного підприємництва спрямовані на забезпечення молодих підприємців сучасними інструментами та знаннями, які допоможуть їм адаптуватися до викликів сучасного світу. Інтеграція менторства, технологій, глобального мислення, сталого розвитку та інклюзивності дозволяє створити більш динамічне та інноваційне середовище для розвитку молодіжного бізнесу.

Окрема увага була приділена сучасній авторській концепції консультування з молодіжного підприємництва у закладах професійної (професійно-технічної) освіти, провідною ідеєю якої є розуміння природи цього складного психолого-педагогічного процесу як своєрідної стратегії своєчасної і дієвої допомоги майбутнім фахівцям у започаткуванні власної справи й адаптуванні бізнесу до цивілізаційних обставин.

Успішна диверсифікація консультування також має передбачати адаптацію підходів до різних соціальних та економічних контекстів, щоб молодь з різних регіонів і спільнот могла отримати доступ до відповідних ресурсів і підтримки, враховуючи їхній унікальний досвід і потреби.

Виходячи з аналізу викладеного матеріалу можна впевнено сказати, що диверсифікація консультування не лише розширює спектр послуг для молодіжного підприємництва, але й створює більш комплексний підхід до підготовки фахівців, які можуть ефективно підтримувати нові ініціативи та інноваційні ідеї. Це, у свою чергу, сприятиме розвитку економіки та створенню нових робочих місць у різних сферах.